

JAARVERSLAG

2005

DIEREXPERIMENTENCOMMISSIE

UNIVERSITEIT LEIDEN

Dierexperimentencommissie 2005 - Universiteit Leiden

Naam/aanstelling	Vakgebied	Deskundig op het gebied van	Betrokken bij dierproeven
[redacted] (voorzitter UDEC) (AZL)	[redacted]	Dierproeven	ja
[redacted] (buitenlid)	[redacted]	Ethische toetsing	nee
[redacted] (AZL)	[redacted]	Proefdieren en hun bescherming	ja
[redacted] (AZL)	[redacted]	Alternatieven voor dierproeven	nee
[redacted] (UL)	[redacted]	Alternatieven voor dierproeven	ja
[redacted] (buitenlid)	[redacted]	Dierproeven	nee
[redacted] (UL)	[redacted]	Proefdieren en hun bescherming	ja
[redacted] (AZL)	[redacted]	Dierproeven	ja

Samenstelling kleine commissie

- voorzitter
- proefdierdeskundige (adviseur)
- 1 lid

Vergaderingen van de kleine commissie in 2005

Er werd 5 keer een advies uitgebracht.

Vergaderingen van de DEC in 2005

Maandelijks m.u.v. de maand augustus (totaal 11x per jaar).

Opmerking vooraf

Er werden 40 aanvragen voor dierproeven behandeld. 6 aanvragen werden in eerste instantie vanwege onduidelijkheden in opzet of motivatie aangehouden en teruggestuurd naar de onderzoekers. Onderzoekers werden gevraagd een schriftelijke dan wel mondelinge toelichting op hun aanvraag te geven of aanpassingen te maken in de aanvraag.

Er zijn geen onderwerpen behandeld die extra aandacht nodig hadden.

Behandelde dierproefaanvragen Universiteit Leiden

- Titel:** **De rol van adventitiële ontstekingscellen in beginnende en gevorderde atherosclerose.**
- Doel:** Onderzoeken in hoeverre de stabiliteit van een atherosclerotische vaatvernauwing (plaque) ongunstig beïnvloed wordt door de aanwezigheid en activatiestatus van verschillende ontstekingscellen. **(31)**
- Belang:** Het ontwikkelen van nieuwe therapeutische protocollen ter voorkoming van plaqueruptuur en dus een myocard infarct.
- Diersoort:** Muizen.
- Looptijd:** 30 maanden.
- Advies:** De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
-
- Titel:** **Verbetering van de stabiliteit van bestaande atherosclerotische plaques middels lesie-gerichte genterapeutische modulatie van het expressieprofiel van de plaque.**
- Doel:** Onderzoeken in hoeverre de stabiliteit van een atherosclerotische vaatvernauwing (plaque) verbeterd kan worden door plaquegerichte modulatie van de genexpressie van factoren betrokken bij chemotaxis, apoptose, trombose, lipidenmetabolisme en inflammatie. **(31)**
- Belang:** Bijdragen aan het ontwerp van nieuwe therapeutische strategieën ter stabilisatie van deze instabiele plaques.
- Diersoort:** Muizen.
- Looptijd:** 30 maanden.
- Advies:** De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
-
- Titel:** **Therapeutische modulatie van de restenose door middel van virale gentransfer.**
- Doel:** Onderzoeken in hoeverre restenose van bloedvaten voorkomen kan worden door genterapeutische interventie in de recluitering van ontstekingscellen naar de beschadigde vaatwand. **(31)**
- Belang:** Het ontwikkelen van een nieuwe therapie ter voorkoming van vaatrestenose.
- Diersoort:** Muizen.
- Looptijd:** 28 maanden.
- Advies:** De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
-
- Titel:** **Moleculaire mechanismen van tumorcel migratie in de intacte tumor in vivo.**
- Doel:** Het opzetten van een model voor het visualiseren van tumorcelmigratie in intacte tumoren. **(30)**
- Belang:** Het ontwikkelen van medicamenten die metastasevorming voorkomt en daardoor ook de sterfte aan borstkanker vermindert.
- Diersoort:** Muizen.
- Looptijd:** 36 maanden.
- Advies:** De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
- Voorwaarde:** Bij het opzetten van het model dient de hulp te worden ingeroepen van deskundigen.

Titel: Testen van de zebravis als infectiemodel voor *Mycobacterium leprae*.
Doel: Onderzoeken of de zebravis gebruikt kan worden als infectiemodel voor *Mycobacterium leprae*. (33)
Belang: Het ontwikkelen van nieuwe behandeltherapieën tegen lepra.
Diersoort: Zebravissen.
Looptijd: 12 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Bestuderen van genen die betrokken zijn bij de hepatische regulatie van cholesterol metabolisme.
Doel: Het isoleren van verschillende celtypes uit de lever van dieren op een standaard chow en/of een dieet dat relatief hoge concentraties cholesterol bevat om hierin genen te identificeren waarvan de expressie beïnvloed wordt door een hoog cholesterol dieet. (31)
Belang: Het ontwikkelen van geneesmiddelen om het risico op hart- en vaatziekten te verlagen.
Diersoort: Ratten.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: The effect of vasopressin receptor antagonism on the regulation of the corticosteroid system in type I diabetes.
Doel: Het bepalen van het effect van een specifieke AVP blokkade op de ontwikkeling van diabetes. (32)
Belang: Het verkrijgen van inzicht in risicofactoren (zoals stress) bij diabetes.
Diersoort: Muizen.
Looptijd: 16 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
Voorwaarde: Dieren die meer dan 20% van hun lichaamsgewicht verliezen dienen te worden geëuthanaseerd.

Titel: Fin Regeneration in Teleost Fish: A Bridge Project Between IZ and MCB.
Doel: Het verkrijgen van inzicht in het mechanisme wat een rol speelt bij het herstel van celweefsel. (15)
Belang: Verkrijgen van inzicht in wondherstel bij vissen.
Diersoort: Diverse vissoorten.
Looptijd: 48 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: De rol van leukocyten bij aneurysmavorming in de abdominale aorta in pro-atherogene muizen.
Doel: Het bestuderen van de rol van CCR2 op het rekruteren van witte bloedcellen naar de adventitia van de aorta. (31)
Belang: Het ontwikkelen van nieuwe therapeutische protocollen ter voorkoming van aneurysmaruptuur.
Diersoort: Muizen.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
Voorwaarde: De dieren dienen na de bestraling het voer in de vorm van een "papje" aangeboden te krijgen.

Titel: **Invloed van het stresssysteem op angstconditionering in muizen.**
Doel: Het onderzoeken van de rol van het stresssysteem in angstconditionering in twee inteelt muizenstammen met verschillend spontaan angstgedrag. **(32)**
Belang: Inzicht te krijgen in hoe ziektes zoals post-traumatische stressaandoeningen tot stand komen en hoe een negatieve ervaring leren en geheugen beïnvloedt, met name op MR en GR niveau.
Diersoort: Muizen.
Looptijd: 12 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Genetische en vocale variatie bij F1 hybride duiven van *Streptopelia capicola* en *S. vinacea*.**
Doel: Onderzoeken of de grote variatie in koeren verband houdt met genetische achtergrond. **(37)**
Belang: Verkrijgen van informatie over de evolutie van gedragskenmerken zoals zang.
Diersoort: Duiven.
Looptijd: 18 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Directe corticosteronongevoeligheid van steroid receptor coactivator-1 knock-out muizen.**
Doel: Het testen van de hypothese van verminderde corticosteroid gevoeligheid door het meten van genexpressie na toediening van corticosteron. **(32)**
Belang: Het begrijpen van de werking van corticosteroiden en corticosteroidreceptoren in relatie tot stress.
Diersoort: Muizen.
Looptijd: 22 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Opzet en gebruik van een nieuw diermodel voor de ziekte van Parkinson.**
Doel: Het rotenonmodel te onderzoeken op bruikbaarheid voor studies naar de relatie tussen hersenbloed-barrièretransport en de farmacokinetiek en effecten van antiparkinsonmiddelen. **(03)**
Belang: Het in kaart brengen van de relatie tussen hersenconcentraties en effect van antiparkinsonmiddelen op het ziekteproces.
Diersoort: Ratten.
Looptijd: 18 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Afstotingsverschijnselen tegen geïmplanteerde cellen in vissen.**
Doel: Onderzoeken of vissen gebruikt kunnen worden als testmodel voor kankeronderzoek. **(33)**
Belang: Het ontwikkelen van nieuwe mogelijkheden voor kankeronderzoek.
Diersoort: Diverse vissoorten.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Regulatie van het energiemetabolisme bij lucht- en waterademhalende vissoorten.**
Doel: Antwoord te krijgen op de vraag wat de rol van noradrenaline is op de lipid mobilisatie in hepatocyten en adipocyten van vissen. **(37)**
Belang: Het verwerven van kennis over de hormonale controle van de vetstofwisseling.
Diersoort: Diverse vissoorten.
Looptijd: 20 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Nucleaire lokalisatie van GR en MR in het rattenbrein onder invloed van corticosteron.**
Doel: Onderzoeken of verschillende hersengebieden responsief zijn voor DNA-binding van glucocorticoidreceptoren tijdens de ultradiane cyclus van corticosteron. **(32)**
Belang: Het verwerven van kennis over de werking van glucocorticoidhormonen.
Diersoort: Ratten.
Looptijd: 34 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Urban speciation: A study on habitat-dependent divergence in urban and forest population of the European blackbird (Turdus Merula).**
Doel: Vaststellen of merelpopulaties in het bos en de stad genetisch en morfologisch van elkaar verschillen. **(35)**
Belang: Verkrijgen van een beter inzicht in de gevolgen van menselijke invloeden op vogelzang en morfologie.
Diersoort: Merels.
Looptijd: 42 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Continue EEG-metingen in een diermodel voor epilepsie.**
Doel: Onderzoeken wat er in het EEG verandert tijdens de ontwikkeling van epilepsie. **(32)**
Belang: Het ontwikkelen van therapieën om farmacoresistentie tot staan te brengen.
Diersoort: Ratten.
Looptijd: 20 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Effects of early nutrition and adult perceptive and cognitive processes.**
Doel: Onderzoek naar zangvoorkeuren bij vogels. **(37)**
Belang: Fundamenteel wetenschappelijk onderzoek naar de invloeden op leerprocessen bij zangvogels.
Diersoort: Zebra's.
Looptijd: 6 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: De rol van het bloed-hersenbarrière transport in farmacoresistente epilepsie: intracerebrale microdialyse en Positron Emission Tomography (PET) studies in het post-status epilepticus rattenmodel voor epilepsie.

Doel: Antwoord te krijgen op de vraag hoe de effectiviteit van een anti-epilepticum verandert ten gevolge van de ontwikkeling van de ziekte, of chronische toediening van anti-epileptica bijdraagt aan het ontstaan van farmacoresistentie en of de toegankelijkheid van anti-epileptica tot de hersenen verminderd is. **(32)**

Belang: Het verbeteren van de behandeling van epilepsie.

Diersoort: Ratten.

Looptijd: 32 maanden.

Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Rol van de vasopressine 3 receptor in gedrag en regulatie van glucocorticoid stresshormonen in de muis.

Doel: Het bestuderen van de rol van de vasopressine 3 receptor in leer- en geheugenprocessen tijdens spontaan gedrag. **(32)**

Belang: Het ontwikkelen van betere behandelmethoden voor stressgerelateerde ziekten.

Diersoort: Muizen.

Looptijd: 15 maanden.

Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: Moleculaire mechanismen van oncogene receptor proteïne tyrosine kinase geïnduceerde borsttumorontwikkeling.

Doel: Onderzoeken hoe proteïne tyrosine kinases van invloed zijn op de metastaserende eigenschappen en progressie van tumoren. **(30)**

Belang: Het verkrijgen van een beter inzicht in het mechanisme en het ontstaan van uitzaaiingen van primaire tumoren naar andere organen.

Diersoort: Muizen.

Looptijd: 48 maanden.

Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Voorwaarde: De onderzoeker dient zich te houden aan de code of practice "Dierproeven in het kankeronderzoek".

Titel: De rol van signaaltransductie adapter-eiwit paxillin in de regulering van borstkanker.

Doel: Het in kaart brengen van de rol van paxillin in de tumorvorming en metastasevorming van borsttumorcellen. **(30)**

Belang: Het ontwikkelen van een nieuwe behandelmethode voor borstkanker.

Diersoort: Ratten.

Looptijd: 48 maanden.

Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Voorwaarde: De onderzoeker dient zich te houden aan de code of practice "Dierproeven in het kankeronderzoek".

Titel: **De rol van FAK in de vorming en progressie van borsttumoren.**
Doel: Onderzoeken wat de bijdrage is van FAK aan de progressie van borsttumoren. **(30)**
Belang: Het ontwikkelen van een nieuwe behandelmethode voor borstkanker.
Diersoort: Muizen.
Looptijd: 28 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
Voorwaarde: De onderzoeker dient zich te houden aan de code of practice "Dierproeven in het kankeronderzoek".

Titel: **Regulatie van immuunregulatie ter behandeling van atherosclerose.**
Doel: De immuunstatus van de dieren zodanig te veranderen dat de initiatie en progressie van atherosclerose wordt verminderd. **(31)**
Belang: Het ontwikkelen van een nieuwe behandelmethode voor hart- en vaatziekten.
Diersoort: Muizen.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Pulmonary delivery of nanoparticles loaded with a DNA vaccine against Mycobacterium tuberculosis.**
Doel: Onderzoeken of de toevoeging van nanoparticles aan Mycobacterium tuberculosis vaccins een positief effect heeft op de immuunrespons. **(01)**
Belang: Ontwikkelen van vaccinatiemethoden ter bestrijding van tuberculose.
Diersoort: Muizen.
Looptijd: 12 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Chronische stress vermindert cognitieve functies: centrale rol van de vasopressine 3 receptor.**
Doel: Het bestuderen van de rol van de vasopressine 3 receptor (V3-R) bij het ontstaan en de behandeling van cognitieve achteruitgang door chronische stress. **(32)**
Belang: Het ontwikkelen van een betere behandelmethode voor stressgerelateerde ziekten.
Diersoort: Muizen en ratten.
Looptijd: 15 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **MRI analyse van bacteriële kolonisatie en infectie in de zebravis.**
Doel: Karakterisering van mechanisme van verspreiding en infectie van bacteriën in de zebravis. **(37)**
Belang: Het ontwikkelen van een behandelmethode voor infectieziekten.
Diersoort: Zebravissen.
Looptijd: 36 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Histologische en anatomische kenmerken van de gifklieren van de hagedis *Pogona vitticeps* (baardagaam): een pilotstudy.**
Doel: Het verkrijgen van inzicht in de histologische en anatomische kenmerken van de onderkaak- en bovenkaakgifklieren van de baardagaam. **(37)**
Belang: Het ontwikkelen van kennis op het gebied van reptielengif met als doel het vinden van nieuwe medicijnen.
Diersoort: Reptielen.
Looptijd: 12 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Het leren van in vivo technieken.**
Doel: Het leren van operatietechnieken aan studenten en nieuwe medewerkers. **(29)**
Belang: Opleiden en trainen van studenten en onderzoekers.
Diersoort: Ratten.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
Voorwaarde: Indien mogelijk moeten voor dit doel surplus ratten gebruikt worden.

Titel: **Veranderingen in endocriene parameters en gedrag van chronisch gestreste muizen na behandeling met een glucocorticoid receptorant agonist.**
Doel: Antwoord te krijgen op de vraag of door blokkering van glucocorticoid receptoren een al aanwezige disfunctie van het stresssysteem opgeheven kan worden. **(32)**
Belang: Het verkrijgen van inzicht in de effecten en werkingsmechanismen van corticosteroid stresshormonen.
Diersoort: Muizen en ratten.
Looptijd: 9 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Modulatie van macrofaag cholesterol in vivo; onder invloed van verschillende genen.**
Doel: Het bepalen van het effect van verschillende macrofagen genen, betrokken bij de accumulatie van cholesterol in macrofagen. **(31)**
Belang: Het ontwikkelen van geneesmiddelen die specifiek de macrofagen aanpakken en zo atherosclerose kunnen verminderen.
Diersoort: Muizen.
Looptijd: 24 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Training in en onderhouden van praktische vaardigheden met proefdieren.**
Doel: Het trainen van stagiaires en nieuwe medewerkers in operatievaardigheden, evenals het onderhouden van de vaardigheden van medewerkers. **(29)**
Belang: Opleiden en trainen van studenten en onderzoekers.
Diersoort: Muizen.
Looptijd: 40 weken.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: De effecten van systemische/locale chemokine overexpressie op de plaquestabiliteit en samenstelling.
Doel: Onderzoeken in hoeverre de stabiliteit van atherosclerotische vaatvernauwingen beïnvloed wordt door chemokines. **(31)**
Belang: Het verkrijgen van een beter inzicht in de rol van chemokines in de stabiliteit van plaques.
Diersoort: Muizen.
Looptijd: 36 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
Voorwaarde: De dieren dienen na bestraling het voer in de vorm van een "papje" aangeboden te krijgen.

Titel: **Cursus Zoölogie.**
Doel: Biologiestudenten anatomische kennis en inzicht te geven, waardoor vooral de ruimtelijke structuren en hun samenhang biologisch duidelijk zijn. **(29)**
Belang: Het opleiden van studenten.
Diersoort: Vissen en ratten.
Looptijd: 26 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Het afnemen van microdialysaat en/of plasma als blanco voor de analyse.**
Doel: Het opzetten van analysemethodes voor het bepalen van zeer lage concentraties van geneesmiddelen in de hersenen. **(37)**
Belang: Het vinden van geschikte geneesmiddelen.
Diersoort: Ratten.
Looptijd: 48 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Geluidsproductie bij cichliden uit het Victoriameer.**
Doel: Het onderzoeken van de relatie tussen geluidsproductie en keelkaakapparaat bij verschillende soorten cichliden. **(35)**
Belang: Het onderzoeken van het ontstaan van soorten.
Diersoort: Cichliden.
Looptijd: 12 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Effects of adverse early-life environment on the genetic patterning of neural circuits involved in the regulation of the stress responses during critical periods of development in Zebrafish.**
Doel: Het valideren van het zebravismodel als model voor onderzoek naar stress en de effecten daarvan op de ontwikkeling van het zenuwstelsel. **(15)**
Belang: Het doorgronden van gedragsproblemen.
Diersoort: Zebravissen.
Looptijd: 36 maanden.
Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Titel: **Moleculair mechanisme van evolutionair verlies van vingers en tenen in muis embryo's.**

Doel: Het onderzoeken van het moleculaire mechanisme achter het verlies van de tenen en vingers in vertebraten. **(06)**

Belang: Het verkrijgen van meer inzicht in evolutionaire processen.

Diersoort: Muizen.

Looptijd: 7 maanden.

Advies: De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.

Behandelde dierproefaanvragen voor de hogeschool Leiden

- Titel:** Uitmaken van weefsel ten behoeve van het aanleren van histotechnische vaardigheden en de anatomie van de muis (module Weefsels, p03Wee 1^e jaar HLO, B&M [Biologie en Medisch]).
- Doel:** Studenten van de Hogere Laboratorium Opleiding te leren uitgenomen weefsel te bewerken. **(29)**
- Belang:** Het opleiden van histologisch laboranten.
- Diersoort:** Muizen.
- Looptijd:** 48 maanden.
- Advies:** De DEC adviseert de vergunninghouder toestemming te verlenen voor het uitvoeren van de dierproef.
- Voorwaarde:** Voor deze proef dienen surplus muizen te worden gebruikt.